

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№12
2025

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 770 sahifa,
2-dekabr, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijranovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalarini tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayeva X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda

Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo‘yicha
ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Yangi O'zbekiston sharoitida ayollar ijtimoiy faolligini oshirishda psixologik motivatsiya va o'z-o'zini rivojlantirish strategiyalari	26
Xuseynova Abira Amanovna	
Pragmalinguodidactic Principles in Teaching English for Philologist Students and their Application in Intercultural Communication.....	31
Arzieva Bibi-Sanem Aynazarovna	
Metakognitiv ko'nikmalarni rivojlantirishga qaratilgan biologiya o'quv materiallarini loyihalash, joriy etish va samaradorligini baholash.....	35
Abdurasulova Gulrux Habibullayevna	
Oligofreniya holatida neyropsixologik tashxislar qo'llanilishining umumiy masalalari	40
Akramov Dostonbek Ikromjon o'g'li, Xojaliyeva Sarvinoz Elyorjon qizi	
Oliy ta'lim muassasalari talabalarida kreativ kompetensiyani rivojlantirish pedagogik muammo sifatida ...	44
Asatova Dildora Aslamovna	
Ingliz tili o'qish ko'nikmalarini takomillashtirishda autentik manbalarning roli.....	49
Bekmuratova Nargiza Arislanbayevna	
Insuldan keyingi nutqni tiklashda logopedik reabilitatsiya va nevrologik muolajalar integratsiyasi	52
Boltaboyeva Xurshida Sharofiddinovna	
The Concept of Symbols in Linguoculturology	56
Hamraqulova Gulandom Sodiq qizi	
Buyuk ipak yo'li xalqlari o'rtasidagi pedagogik va madaniy aloqalarning vujudga kelishi.....	59
Mirxalilova Nargiza Akbarovna	
Bo'lajak tarbiyachilarni bolalarni nutqini o'stirishga bo'lgan kasbiy-pedagogik tayyorgarligini o'stirish	63
Mitaliboyeva Dildora	
Koxlear implantli bolalarning eshituv–nutqiy faolligini oshirishda differensial yondashuv asosida korreksion-pedagogik ish	66
Nartayeva Shahoza Yulchibayevna	
Fasilitatsion yondashuv asosida kichik maktabgacha yoshdagi bolalarda adaptiv ko'nikmalarni rivojlantirishning psixologik-pedagogik mexanizmlari.....	71
Normatova Nilufar Komilovna	
Boshlang'ich sinflarda disgrafiyasi bo'lgan o'quvchilarda yozish kompetensiyalarini shakllantirishning ilmiy-nazariy asoslari (XIX–XXI asrlarda).....	76
Qaxxorova Saidaxon, Mamarajabova Zulfiya	
Raqamli texnologiyalar va onlayn platformalar orqali olimpiya ta'limini rivojlantirish: yoshlar orasida axloqiy va jismoniy madaniyatni oshirish	80
Qodirov Jurabek Mamatsimonovich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida sun'iy intellekt bilim va savodxonligini rivojlantiradigan innovatsion jismoniy-interaktiv o'yinlar: pedagogik model.....	83
Quvonova Nodirabegim Shavkat qizi	
“Sab'ai sayyor” asarida qo'llangan onomastik birliklar haqida mulohazalar	87
Gadayev Oybek Yaxshiboyevich, Ravshanova Sharbatoy Rahmatilla qizi	
Ijtimoiy tarmoq shifokorlarining masofaviy konsultatsiyalari shaxs psixikasi va salomatligiga ta'siri	91
Askarova Nargiza Abdivaliyevna, Ravshanova Zarnigor Daminovna	
Talabalar ilmiy dunyoqarashini rivojlantirishda innovatsion ta'lim texnologiyalari va interfaol metodlardan foydalanish.....	95
Satvoldiyev Faxriddin Akbarali o'g'li	
Innovatsion ta'lim texnologiyalari orqali pedagoglarning kreativligini rivojlantirish	99
Saydullayeva Gulasal Umidjon qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalar motorikasini rivojlantirishning standart modeli	102
Sirojiddinova Xamidaxon Xasanboy qizi	
Bo'lajak o'qituvchilarning shaxslararo munosabat kompetensiyasini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	106
Turg'unova Gulnoza Muhammadjonovna, Xodjiyeva Mahliyo	

Shaxsdagi mehnat motivatsiyasi samaradorligini ta'minlashga xizmat qiluvchi korrelyatsion bog'liqliklar tahlili	109
Xusanov Samariddin Maxmadaminovich	
Auditoriyadan tashqari musiqiy mashg'ulotlarni art-terapiya yordamida tashkil etish asoslari	112
Yarashev Jo'rabek To'rayevich	
Формирование творческого мышления школьников на уроках музыки	117
Габдульманова Ильнура Минисламовна	
Теоретико-методологические основы коллаборативного обучения, кооперативных подходов и интерактивных педагогических методов	119
Жураева Мафтуна Бахтиёр кизи	
Педагогическое колесо как инструмент формирования цифровой компетентности будущих педагогов дошкольного образования.....	124
Урзова М. Б., Усманова У. Б.	
Особенности гражданского воспитания обучающихся в системе “школа–махалла” в Узбекистане ..	130
Хайдаров Шавкат Шамсиддин угли	
Педагогические условия формирования языковой грамотности у учащихся с тяжелыми нарушениями речи.....	135
Юсупова Зулайхо Бахром кизи	
Valeologik tarbiyada o'yin texnologiyalarining ahamiyati.....	139
Berkinova Charos Islomovna	
O'quvchilarda faol fuqarolik kompetensiyasi tushunchasi, mazmuni va shakllanishi	142
Buvorayeva Gulruh Shoikrom qizi	
Boshlang'ich ta'limda STEAM yondashuvi asosida o'qitishning didaktik imkoniyatlari	145
Cho'tboyeva Munisxon Eshpo'lat qizi	
Tabiatga muhabbat: maktabgacha ta'limda milliy qadriyatlar va o'yinlar orqali ekologik tarbiya	150
Ergasheva Umriniso Komilovna	
Zamonaviy ta'lim – talabalar ijtimoiy intellektini shakllantirish omilidir.....	153
Ermatova Gulnoz Pirimovna	
O'zbekistonning eng yangi tarixi fanini o'qitishda pedagogik texnologiyaning o'rni	156
Gazibekova Feruza Hakimovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining raqamli texnologiyalar muhitida tanqidiy va mustaqil fikrlashini rivojlantirish metodikasi	159
Haydarova Feruza Haydar qizi	
Talabalarda ma'naviy-axloqiy fazilatlar va sifatlarni shakllantirish mexanizmi.....	162
Jumanazarova Dilnoza Umurzaqovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning kasbga bo'lgan qiziqishlarini shakllantirishda interfaol metodlarni qo'llash texnologiyasi.....	165
Jumayeva Malika Aliyevna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarda kasbiy-nutq madaniyatini rivojlantirish.....	168
Lutfetdinova Ra'no Xusnetdinovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik rivojlanishga zamonaviy yondashuvlar va jahon tajribalari ..	172
Masharipova Barno Erkin qizi, Adilbayeva Dilnoza Adilbay qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida til o'yinlari texnologiyalarining nazariy asoslari.....	175
Masharipova Dilfuza Muxammatjon qizi	
Maktabgacha ta'lim tarbiyachisi pedagogik faoliyatining o'ziga xosligi	178
Muhammadiyeva Feruza Turakulovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini og'zaki va yozma nutqini rivojlantirishda aksiologik yondashuvdan foydalanish metodikasi.....	181
Muhiddinova Munira Xayrullayevna	
Boshlang'ich ta'lim jarayonida matematika fanini o'qitishda raqamli transformatsiya vositalaridan foydalanishning metodik paradigmasi	184
Narzullayeva Sevara Omonovna	
O'qituvchining muloqot madaniyatini shakllantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	187
Nizamova Nodira Paxritdinovna	
Integrativ yondashuv asosida o'quvchilarning nutqiy kompetentligini rivojlantirishning mazmuniy izohlanishi	191
Oysha Qurbonova, Nodira Abduraimova	
Boshlang'ich ta'limda Finlandiya tajribasi	195
Nodira Sherboyeva	

Kutubxonachi kutubxona-axborot xizmati jarayonining yetakchi ishtirokchisi sifatida	198
O'ktam Nosirov	
Pedagogik ta'lim transformatsiyasida talabalarning tadqiqotchilik kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyasi.....	204
Rustamova Shoxista Omonjonovna	
Globallashuv sharoitida axborot-psixologik xavfsizlikni shakllantirish masalalari.....	208
Raxmatjonov Shoxjahon Dilshodbek o'g'li	
Talabalarga ingliz tilini o'qitishning zamonaviy innovatsion texnologiyalari	212
Sa'dullayeva Rushana	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	215
Saidova Dilbar Erkinovna	
Pedagog xodimlarda tolerantlik namoyon bo'lishining determinantlari.....	218
Sattorova Maxliyo Dilmurod qizi	
Kreativ metodlar orqali maktabgacha yoshdagi bolalarda kreativ tafakkur va fikrlashni rivojlantirish	223
Sultonboyeva Baxriniso Ilhomjon qizi	
Artpedagogika texnologiyalaridan foydalanib maktabgacha yoshdagi bolalarda dialogik nutqni rivojlantirish metodikasi	226
Xolmatova Fotima Baxtiyor qizi	
Boshlang'ich ta'limda yashil kompetensiyalarni shakllantirish yo'nalishlari.....	229
Yaqubova Shoira Tog'aymuratovna	
Emotsional intellektni rivojlantirishning nazariy asoslari.....	233
Yarmatov Raxmboy Baxramovich	
Boshlang'ich ta'limda o'quv veb-saytlari orqali til kompetentligini rivojlantirish	239
Zokirova Sohiba Muxtoraliyevna, Muxammadjonova Diyorabonu Muzaffarjon qizi	
Языковые изменения в русском языке XXI века: исследование новых слов, сленга, интернет-коммуникации, влияния англицизмов и глобализации на современный русский язык	242
Марупова Дилфуза Давроновна	
Oliy ta'limda talabalarning ilmiy-tadqiqot faoliyatining maqsad va vazifalari	247
F. R. Xosilova	
Boshlang'ich ta'lim texnologiya darslarida o'quvchilarni tabiiy materiallar bilan ishlashga o'rgatish	251
Kambarov Nodirjon Sattarovich, Nasirjanova Feruzaxon Alixon qizi	
Boshlang'ich ta'limda STEAM yondashuvining qo'llanilishi va uning samaradorligi.....	256
Abdulazizova Yulduz Abdujabbor qizi	
Tabiiy fanlarni o'qitishda STEAM yondashuvi asosida kreativlikni rivojlantirish metodikasi	259
Abdullayeva Dilrabo Fayzulla qizi	
Umumta'lim maktablarida o'quvchilarda shaxs ma'naviy qiyofasini shakllantirishning zamonaviy pedagogik texnologiyalari.....	262
Aliyeva Zuxra Tursunboyevna	
Yosh avlodni madaniy-tarixiy yondashuv asosida tarbiyalashda madaniy-ma'rifiy muassasalarning o'rni..	265
Aripov Shokirjon Olimovich	
Ta'limda yangi texnologiya: 4K modeli va uni amalga oshirish yo'llari.....	268
Avliyoqulova Nasiba Choriyevna	
Badiiy-tarixiy materiallarni ta'lim jarayoniga integratsiyalashning metodologik asoslari.....	272
Baratov Baxtiyorjon Qodirovich	
Bolaning maktabgacha ta'lim tashkilotiga moslashishida o'yinning roli.....	275
Barno Masharipova Erkin qizi, Zuhrobova Mahliyo Abdulatif qizi	
Boshlang'ich sinf o'qish savodxonligi darslarida integrativ yondoshuvdan foydalanish texnologiyasi	278
Ernazarova Laylo Abdusaitovna, Saidahmadova Gulrux Farrux qizi	
Bo'lajak tarbiyachilarda metarefleksiv fikrlashni rivojlantirishning psixologik-pedagogik asoslari	284
Ismailova Nilufar Isroildjanovna	
Semantic and Cross-Cultural Features of Food-Based Idioms in Karakalpak and English Languages.....	289
Jiemuratova Gulistan Koshkinbaevna	
Filolog talabalarida mustaqil fikrlash va qaror qabul qilishni rivojlantirishda metakognitiv yondashuvlarning didaktik mexanizmlari.....	292
Jo'rayeva Dilnoza Ro'zimat qizi	
Rivojlantiruvchi sohalar kompetensiyalariga integratsion yondashuv asosida maktabgacha yoshdagi bolalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash texnologiyasini rivojlantirish	296
Jo'rayeva Zilola Sayfiddin qizi	

Psixologlar kasbiy komponentlarini rivojlantirishda matematik usullardan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari.....	302
<i>Kuziyeva Dilnura Dilmurotovna</i>	
O'zbekiston metodik maktabida sotsiolingvistik kompetensiyani shakllantirish bo'yicha olib borilgan ilmiy tadqiqotlar tahlili	306
<i>Madaminova Gulzira Gulamkadirovna</i>	
Maxsus pedagogika fanlarini o'qitishning nazariy-metodik asoslari	313
<i>Maqsudova Nodira Alijonovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda metakognitiv ko'nikmalarni rivojlantirishda ertakterapiya texnologiyalaridan foydalanish metodikasi	317
<i>Muxiddinova Dilfuza Sherdor qizi</i>	
Nutq madaniyatini shakllantirishda o'qituvchi nutqining roli.....	320
<i>N. Q. Olimova</i>	
Boshlang'ich ta'lim jarayonida matematika fanini o'qitishda raqamli transformatsiya vositalaridan foydalanishning metodik paradigmasi	323
<i>Narzullayeva Sevara Omonovna</i>	
O'quvchilarda ekologik madaniyatni shakllantirish metodikasi	326
<i>Normirzayeva Maftunaxon Ilyosjon qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tadqiqot faoliyatini rivojlantirishda intensiv ta'lim texnologiyalarining metodik asoslari.....	329
<i>Olloqulova Farzona Umedillayevna</i>	
Maktabgacha ta'lim yoshidagi giperaktiv bolalar bilan ishlashda pedagogik kompetentligini oshirish metodikasi.....	332
<i>Raimqulova Sojida Abdusaid qizi</i>	
Talabalarning tadqiqotchilik kompetensiyalarini shakllantirishning nazariy asoslari	335
<i>Rustamova Shoxista Omonjonovna</i>	
Inklyuziv ta'limni tashkil etishning xorijiy pedagogik amaliyotdagi modellari	339
<i>Sultonova Zarina Uchqun qizi</i>	
Xalq pedagogikasida ertaklarning tarbiyaviy va ma'naviy-ma'rifiy ahamiyati: ma'naviy begonlashuvga qarshi tarbiyaviy omil sifatida.....	343
<i>To'xtasinova Farida Davlatali qizi</i>	
B1 darajadagi talabalar uchun xorijiy tilni o'qitishda audiovizual texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirishning metodik asoslari	347
<i>Toshpulatova Shaxsanam Xolmurodovna</i>	
Kontekstli ta'lim va uning boshlang'ich ta'lim matematikasidagi ahamiyati haqida	350
<i>Umarova Nigora Alisherovna</i>	
Oiladagi psixologik muhitning o'spirinlarda to'liqsizlik kompleksi shakllanishiga ta'siri	353
<i>Xalmuratova Dilorom Abdikarimovna</i>	
Ta'limda faktcheking: misinformatsiya va dizinformatsiyaga qarshi kurashishning pedagogik asoslari	356
<i>Xidirova Maftuna Ithom qizi</i>	
Maktab o'quvchilarini falsafiy va dunyoqarashga tayyorlash omillari	362
<i>Xo'shboqova Farida Komiljon qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida nutq faoliyatini rivojlantirishning lingokognitiv asoslari	370
<i>Xusanova Gulruxsor To'lqin qizi, Aliyeva Muhlis Baxodir qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqiy kompetensiyasini oshirish	374
<i>Zokirova Sohobaxon Muxtaraliyevna, Erkinova Nazokatxon Anvarjon qizi</i>	
Эффективность занятий кроссфитом в повышении уровня общей физической подготовленности слушателей института повышения квалификации МВД Республики Узбекистан	377
<i>Албеков Шокир Адилбекович</i>	
Роль торговых и кочевых маршрутов в формировании лингвокультурных заимствований между Хорезмом и Южной Сибирью.....	381
<i>Сатымова Светлана Сатымовна</i>	
Использование искусственного интеллекта в обучении русскому языку как иностранному: проблемы и решения.....	385
<i>Ташева Дилором Салимовна</i>	
Проблемы использования коммуникативного метода в преподавании русского языка студентам	389
<i>Тоджибоева Наргиза Джумабоевна</i>	

Maktab–oila–mahalla hamkorligining qizlar ijtimoiy faolligini oshirishga ta'siri	393
<i>Abdurazoqova Marg'uba Muxammad qizi</i>	
Ta'lim tizimida musiqiy madaniyatni takomillashtirishning metodologik imkoniyatlari.....	397
<i>Asqarova Xurshida A'zamjon qizi</i>	
Maktab biologiya kursini o'qitishda dars va darsdan tashqari mashg'ulotlarning o'zaro bog'liqligi asosida metodologik savodxonlikni shakllantirish.....	404
<i>Azimov Bekjon Ibrohimjon o'g'li</i>	
Oliy ta'lim tizimida iqtidorli talabalar bilan ishlash samaradorligini ta'minlash usullari.....	407
<i>Delov To'liqin Erkinovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarni badiiy asarlarni janriy xususiyatlariga ko'ra izohli o'qishga o'rgatish	410
<i>Gulmira Abdullayeva</i>	
O'zbekiston bokschilarining dunyo reytingida yetakchi o'rinlarni egallashining asosiy omillari	413
<i>Insapov Ismoil Tuychaliyevich</i>	
Improving Learners' Engagement Through Game-Based Techniques in Language Education	416
<i>Ismailova Ma'rifat Bakhrambek kizi</i>	
STEAM yondashuvi boshlang'ich ta'limda ijodiy fikrlashni rivojlantirishning zamonaviy kaliti sifatida	421
<i>Jo'rayeva Nasiba Komil qizi</i>	
O'quvchilarni milliy qadriyatlar asosida tarbiyalashning ijtimoiylashuvi	426
<i>Jo'rayeva Sayyora Vahobjon qizi</i>	
O'smirlarda xarakter aksentuatsiyasining o'ziga bo'lgan ishonch rivojlanishiga ta'sirining psixologik xususiyatlari	429
<i>Jurayev Xaydarjon Odilboyevich</i>	
O'spirinlarda agressiv xulqqa ta'sir qiluvchi omillar	433
<i>Konratbayeva Ayjamal Bazarbayevna</i>	
Rus va o'zbek tillarida chorvachilik terminlarining qiyosiy tahlili.....	436
<i>Kurbanova Guzal Abduraximovna</i>	
Texnologiya darslarida murakkab mexanizmlarni o'qitishning zamonaviy usullari	441
<i>Mamadaliyev Furqat Xolmamatovich</i>	
Umumta'lim maktab o'qituvchilarining sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish madaniyatini shakllantirish usullari	446
<i>Mamatova Fazilat Ixtiyorovna, Xolmirzayeva Zebo Ravshan qizi</i>	
Nutqda badiiy tasviriy vositalardan foydalanish yo'llari.....	450
<i>Murodova Farangis G'anisherovna</i>	
Kichik yoshdagi o'quvchilarning yozma savodxonligini oshirish yo'llari.....	454
<i>N. Abduvaliyeva, M. Odinajonova</i>	
Kichik maktab yoshidagi nutqida nuqsoni bo'lgan bolalar shaxslararo munosabatini korreksiyalashda ertak terapiyasidan foydalanish	458
<i>Nig'matova Nodirabegim Lutfillo qizi</i>	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	463
<i>O'rinova Ro'zigul Jumanazar qizi</i>	
Voleybol o'yinida blok qo'yish texnikasini o'rgatishda yangi pedagogik yondashuvlar	467
<i>Qambarov Kozimjon</i>	
Texnik yo'nalishda tahsil olayotgan talabalarga ingliz tilini o'qitishning yangi texnologiyalari	472
<i>Babayeva Gulnozaxon Latibjonovna</i>	
Maktabgacha ta'lim sifatini oshirishda pedagog malakasining roli	481
<i>Davlatova Dildora Nuriddinovna</i>	
Talabalarda sog'lom turmush tarzini rivojlantirishning pedagogik tamoyillari	485
<i>Davronov Nurzod Ismoilovich</i>	
Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar: toifalari va tasniflash mezonlari	490
<i>Djurayeva Sohiba Barat qizi</i>	
Blum taksonomiyasiga asoslanib boshlang'ich sinf o'quvchilarining og'zaki va yozma nutqini rivojlantirish usullari.....	495
<i>Husenova Aziza Sharipovna</i>	
Tabiiy fan darslari jarayonida o'quvchilarda loyihaviy ishlarni tashkil etish ko'nikmasini shakllantirish	498
<i>Matniyazova Diyora Jumanazarovna</i>	
Boshlang'ich ta'limni modernizatsiya qilishning asosiy yo'nalishlari: innovatsion taraqqiyot, metodik yangiliklar va istiqbollari	501
<i>Nazarova Mohigul Akmalovna, Asatova Mashhura Asomiddin qizi</i>	

Kasbiy pedagogikani shakllantirish va rivojlantirish masalalari	506
<i>Sanaqulov Xamroqul Rizaqulovich</i>	
O'qituvchining shaxsiy fazilatlari va suggestiv kompetentligining o'zaro bog'liqligi	513
<i>Shermatova Manzura Ikromjanovna</i>	
Tez qalamchizgilarda innovatsion texnologiyalarni qo'llash tajribasi	518
<i>Suyunov Navro'z Alisher o'g'li</i>	
Kognitiv tilshunoslik asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqini rivojlantirish	523
<i>Teshabiyev Dilmurod Raxmadjonovich, Madazimova Muxlisa Abdurashid qizi</i>	
Kombinatorik masalalar asosida ijodiy topshiriqlarni tuzish va ularning o'quvchilarga ta'siri	526
<i>Toshboyeva Saida Rahmonberdiyevna, Yusupova Latofat Abduqodir qizi</i>	
Linguodidactic Foundations for Enhancing Professional Competence in Practice-Oriented Language Education	530
<i>Uktamova Navruza Botir qizi</i>	
Audiovizual usul qo'llanilganda o'quvchilarning til ko'nikmalaridagi o'zgarishlarni baholash	535
<i>Umarov Aziz Avazovich</i>	
Ona tili – ART texnologiya va kreativlik fanida so'z san'atining omili sifatida	540
<i>X. Sanaqulov, Sh. Nurmatova</i>	
Etnopedagogik yondashuvning boshlang'ich sinf o'quvchilarida ijtimoiylashuv jarayoniga ta'siri	543
<i>Xamroqulova Xilola Qosimjon qizi</i>	
Ajdodlarimiz o'g'itlari asosida o'quvchi-yoshlarda axloqiy sifatlarni shakllantirish texnologiyasi	547
<i>Xatamova Nilufar Xaydarovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kreativ o'qish madaniyatini rivojlantirishda generativ sun'iy intellekt texnologiyalarining didaktik imkoniyatlari	550
<i>Xayitova Firuza Abdullayevna</i>	
Rivojlangan mamlakatlarda maktabgacha ta'limning mazmuni va tarixiy taraqqiyoti	554
<i>Yoziyeva Umida Lutfullayevna</i>	
O'quv vaziyatlarini loyihalash orqali talabalar o'quv faolligini oshirish	558
<i>Zakirova Dilfuza Sayidolimovna</i>	
O'quvchilar orasida jismoniy faollikni oshirish uchun yangi ilmiy yondashuvlar	561
<i>Zaynobidinov Dilshodbek Qobilovich</i>	
Активные методы обучения как коммуникационная основа современного урока	566
<i>Ахмедова Мукаддас Ходиматовна</i>	
Инклюзия как путь к равным возможностям: развитие системы образования Узбекистана	570
<i>Баротова Шохсанам Бахтиёр кизи, Мауш Ребия Джамshedовна, Мурадова Дилфуза Махмудовна</i>	
“Qurilish konstruksiyalari” fanini o'qitishda kasbiy-amaliy kompetentlikni rivojlantirish	576
<i>No'manova Soxiba Ergashboyevna</i>	
Креативный педагогический подход в музыкально-теоретических и практических занятиях по искусству макама	582
<i>Нурматова Фируза Муминовна</i>	
Система упражнений по методике обучения средствам речевой выразительности узбекского языка	587
<i>Фаттахова Д. А.</i>	
Oliy ta'limda kompetensiyaga asoslangan o'qitish modellari	592
<i>Ernazarov Alisher Ergashevich, Chinqulova Gulmehra</i>	
The Concept of Symbols in Linguoculturology	598
<i>Hamraqulova Gulandom Sodiq qizi</i>	
Raqamli o'yinlarga (mobile games) qaramlikning kognitiv samaradorlikka salbiy ta'siri	601
<i>Turamov Muhammadzohid Rustamjon o'g'li</i>	
OTM talabalarini vatanparvarlik ruhida tarbiyalash asosida ilmiy tadqiqot ishlariga yo'naltirishning zamonaviy metodlari	605
<i>Sobirov Zahridin Sadriddinovich</i>	
Boshlang'ich sinflarda o'quvchilarda kiriyativlikni rivojlantirish	609
<i>Qo'chqarov Mirzavali Qo'zibayevich</i>	
Maktabgacha ta'lim muassasalari tarbiyalanuvchilarining axloqiy tarbiyasini shakllantirish	613
<i>Yaqubova Dinora Bahodirovna</i>	
Zamonaviy ta'lim tizimida AR (Augmented Reality) texnologiyalarining qo'llanilishi	617
<i>Abdumo'minov Burxonjon Sunnatillo o'g'li</i>	

The Role of Psychological Support in the Formation of Students' Socio-Emotional Competence in Preschool Education	622
Kamol'dinova Diyora Jaloliddin qizi	
Raqamli ta'lim muhitida o'quvchilarning mantiqiy tafakkurini rivojlantirish metodikasi	626
Xudoynazarova Moxira Xakimovna	
Zamonaviy ta'lim jarayonida talabalarda tanqidiy fikrlash qobiliyatini metodlar orqali rivojlantirish.....	629
Ro'zmetov Ravshan Sharipbayevich	
Bo'lajak tarbiyachilarda muloqot madaniyatini tarbiyalash	633
Uljayeva Sevara Abdirazzoqovna	
Kompetensiyaviy yondashuvga asoslangan zamonaviy darsliklar tuzilishi va mazmuni.....	638
Po'latova Marjona Inomjon qizi	
STEAM ta'lim texnologiyasini maktabgacha ta'limida qo'llash bo'yicha xorijiy tajribalar	643
Saidova Nigora Olimovna, Pirmatova Zaynabxon Elmurod qizi	
Raqamli texnologiyalar vositasida bo'lajak tarbiyachilarning pedagogik muloqot madaniyatini rivojlantirish	646
Ergasheva Sunbula Baxtiyor qizi	
O'quvchilarda ijtimoiy tarmoqlarga qaramlikning shakllanishi va uning dolzarb muammolari	650
Gapparova Mastona Safaraliyevna	
Adabiyot darslarini o'qitishda 5E modelidan foydalanish	654
Abdiraupova Zarnigor Abdinabi qizi	
Oliy ta'limda kompetensiyaga asoslangan o'qitish modellari.....	657
Ernazarov Alisher Ergashovich, Chinqulova Gulmehra	
Traditional Techniques and Modern Approaches in the Production of National Costumes	665
Jabborova Dilshoda Xolmamat qizi	
Pedagogik platformalar va kognitiv-didaktik yondashuvlar integratsiyasi yordamida talabalarning kasbiy tayyorgarlik tizimini yangi bosqichga olib chiqish.....	668
Raxmonov Omadjon Mamasidiq o'g'li	
Aqli zaif o'quvchilarda disgrafiyaning bartaraf etishda assistiv texnologiyalarning ahamiyati	672
Usmonov Umid Allayorovich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tayanch hayotiy kompetensiyalarni shakllantirish.....	676
Adizova Nigora Baxtiyorovna, Akbarova Sarvinoz Sadriiddinovna	
Tadqiqotchilik kompetentligi pedagogik muammo sifatida.....	681
Ergashev Nozim Nabiyevich	
Teaching Reading to Young Learners: Essential Principles for Primary School Teachers	684
Toshtanova Maftuna Xamidjon qizi	
Tarmoq qurilmalari va tizimlarini boshqarish modulini o'qitish orqali o'quvchilarni kasbiy faoliyatga tayyorlash.....	687
Karimova Charos Abduhalim qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda og'zaki nutq rivojlanishining psixolingvistik asoslari	691
Musayeva Nafisa Kudratovna, Muxammadova Saodat Muzaffar qizi	
"Kasbiy ma'naviyat" fani bo'lajak pedagoglarda ma'naviy-axloqiy kompetensiyalarni intensiv rivojlantirish omili	695
Ismoilov Yoqubjon Quchqarboyevich	
Yapon tilini o'rgatishda talabalarning gapirish ko'nikmasini rivojlantirish: tamoyillar, bosqichlar va innovatsion usullar	699
Baqoyev Navro'zjon Abdullo o'g'li	
Texnologik ta'lim jarayonida ixtirochilik va loyihalashtirish kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik asoslari.....	705
Zokirova Nargiza Akbarjonovna	
Bo'lajak pedagoglarda kasbiy kompetentlikni shakllantirishning psixologik asoslari.....	710
Eshnazarova Farida Jo'raqulovna	
Ta'lim islohotlari sharoitida genderni yo'naltirilgan ta'limni tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari.....	714
Yaxyayeva Sojida Abduraximovna	
Ko'rsatish olmoshlarining vazifaviy uslublarda qo'llanilishi.....	718
Berdiyeva Malika	
Nazorat turlari orqali o'quvchilarning savodxonlik kompensatsiyasini shakllantirish	721
Xoldarova Irodaxon Valijonovna, Jo'rayeva Shodiya Kenjaali qizi	

Zamonaviy boshlang'ich ta'limni modernizatsiya qilish sharoitida o'quvchilarda lug'atlar bilan ishlash kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi	726
Buvajonova Mohiraxon Usmonali qizi	
Boshlang'ich ta'limni modernizatsiya qilishning asosiy yo'nalishlari: innovatsion taraqqiyot, metodik yangiliklar va istiqbollari	731
Nazarova Mohigul Akmalovna	
Maktab va pedagogika institutlari o'rtasida amaliyotga yo'naltirilgan dual ta'lim modelini takomillashtirish: muammolar va yechimlar	736
Arabova Muxiba Bazarovna	
Помощь советского государства в подготовке кадров для арабских государств	740
Хомидова Камола	
Место Узбекистана в развитии культурной сферы Советского союза во второй половине XX века ..	744
Бекназаров Собиржон	
Toshkent xalqaro kinofestivallarining Arab davlatlari va Afrika mamlakatlari kinosan'atida tutgan o'rni	748
Sharifov Shoxjaxon To'liqinjon o'g'li	
Ekonometrika fanini o'qitishda sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishning nazariy asoslari va istiqbollari	752
Bobonorova Qundixan Quralbay qizi	
O'quvchi faolligini oshirishda jadid maktablari tajribasi va faol ta'lim metodlarining integrativ qo'llanilishi ..	759
Bobonazarov Orif Abrayqulovich	
Влияние гендерной лингвистики на развитие психолингвистических исследований в Узбекистане ..	764
Мусаева Елена Казимовна	
Psixik rivojlanishni tashxislashda psixofiziologik usullardan foydalanish samaradorligi	767
Sh. L. Rahmonova	

BOSHLANG'ICH SINFLAR O'QUVCHILARIDA TAYANCH HAYOTIY KOMPETENSIYALARNI SHAKLLANTIRISH

Adizova Nigora Baxtiyorovna

BuxDPI professori, p.f.d. (DSc)

Akbarova Sarvinoz Sadridinova

BuxDPI magistranti

Annotatsiya: Ushbu maqolada boshlang'ich sinflar o'quvchilarida tayanch hayotiy kompetensiyalarni shakllantirishning dolzarbligi ilmiy asosda yoritilgan. Ta'lim jarayonini kompetensiyaviy yondashuv asosida tashkil etish, o'qituvchi va o'quvchilarning kompetensiyalarini shakllantirish hamda ularni muntazam rivojlantirib borish masalalari pedagogikaning muhim muammolari sifatida tahlil qilingan. Shuningdek, zamonaviy ta'lim sharoitida tayanch hayotiy kompetensiyalarni shakllantirishning nazariy va amaliy jihatlari ochib berilgan.

Kalit so'zlar: kompetensiya, tayanch hayotiy kompetensiya, kompetentlilik, xususiy kompetensiya, bilim, ko'nikma, malaka, kreativlik, kommunikativlik, tanqidiy fikrlash.

Abstract: This article scientifically substantiates the relevance of developing basic life competencies among primary school pupils. The study analyzes the organization of the educational process based on a competency-based approach, as well as the formation and continuous development of competencies among teachers and students as one of the key issues in modern pedagogy. Furthermore, the theoretical and practical aspects of fostering basic life competencies in the context of contemporary education are examined.

Key words: competency, basic life competencies, competence, specific competency, knowledge, skills, abilities, creativity, communicative competence, critical thinking.

Аннотация: В статье научно обоснована актуальность формирования базовых жизненных компетенций у учащихся начальных классов. Проанализированы вопросы организации образовательного процесса на основе компетентностного подхода, формирования и систематического развития компетенций учителей и обучающихся как одной из актуальных проблем современной педагогики. Также раскрыты теоретические и практические аспекты формирования базовых жизненных компетенций в условиях современного образования.

Ключевые слова: компетенция, базовые жизненные компетенции, компетентность, частная компетенция, знания, умения, навыки, креативность, коммуникативность, критическое мышление.

KIRISH

Kompetensiya – o'quvchilarning muayyan sohada samarali faoliyat ko'rsatishlari uchun ta'lim tayyorgarligiga oldindan qo'yilgan ijtimoiy talabdir. Kompetentlilik ko'p qirrali tushuncha bo'lib, uning bir nechta talqinlari mavjud. Kompetentlilik o'quvchining tegishli kompetensiyalarga ega bo'lishini anglatadi.

Kompetentlilik o'quvchida tarkib topgan shaxsiy sifatlar hamda muayyan sohadagi faoliyati jarayonida to'plangan minimal darajadagi bilim, ko'nikma, malaka va amaliy tajribalarni o'z ichiga oladi. Xususiy kompetensiyalar va tayanch kompetensiyalar o'zaro farqlanadi. Tayanch kompetensiyalar o'quvchining istiqboldagi hayotiy-ijtimoiy faoliyati modelini ifodalaydi. O'quvchilar muayyan bilim, ko'nikma, malaka va tajribaga ega bo'lgach, o'zlari egallagan kompetensiyalarni faoliyat jarayonida tatbiq eta oladilar. Tayanch kompetensiyalar, asosan, o'quvchining istiqboldagi ijtimoiy faoliyati uchun zarur hisoblanadi. Xususiy o'quv fanlari doirasida o'zlashtiriladigan kompetensiyalar esa asosan o'quv va kelgusidagi kasbiy faoliyat samaradorligini ta'minlashga xizmat qiladi. Kompetensiyalar har bir mamlakat xalqining turmush tarzi, madaniy va ma'naviy hayoti hamda an'analaridan kelib chiqqan holda shakllantiriladi.

O'quvchilarda shakllantiriladigan kompetensiyalar kreativ, ya'ni ijodiy-yaratuvchanlik xarakteriga ega bo'lib, ularni muntazam faollikka undaydi. Bunday kompetensiyalar sirasiga kommunikativ, axborotlar bilan ishlash, o'zini o'zi rivojlantirish, ijtimoiy-emotsional hamda fuqarolik kompetensiyalarini kiritish mumkin. O'quvchilarda

kompetensiyalardan foydalanish tajribasini hosil qilishga alohida e'tibor qaratish lozim. Buning uchun o'quv dasturlari, darsliklar va o'quv qo'llanmalarini kompetensiyaviy yondashuv asosida loyihalash, o'qituvchilar tomonidan tanlanadigan ikkilamchi loyihalar tarkibiga kompetensiyalarni shakllantirishga xizmat qiladigan o'quv materiallari hamda ta'limiy topshiriqlarni kiritish, shuningdek, raqamli didaktik vositalarni ishlab chiqishda ham aynan shu nuqtayi nazardan yondashish alohida dolzarblik kasb etmoqda.

O'zbekiston Respublikasida ta'limning uzluksizligi va barkamol shaxsni tarbiyalashga yo'naltirilganligidan kelib chiqqan holda umumiy o'rta, o'rta maxsus va kasb-hunar ta'limida o'qitiladigan umumta'lim fanlari mazmunining izchilligini ta'minlash maqsadida tayanch kompetensiyalar hamda har bir o'quv fani mazmunidan kelib chiqqan holda fanga oid kompetensiyalar belgilab berildi.

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tayanch hayotiy kompetensiyalarni shakllantirishda umumiy va xususiy yondashuvlarni aniq hisobga olish hamda mavjud metodologik yondashuvlarga tayangan holda mazkur hodisaning nazariy-didaktik asoslarini ishlab chiqish pedagogika fani oldida turgan muhim vazifalardan biri hisoblanadi.

So'nggi yillarda kompetentli yondashuv tushunchasi pedagogika fanida keng qo'llanilmoqda. Ta'lim amaliyotida tez-tez uchrayotgan ushbu atama ta'lim mazmunida ustuvor o'rin egallamoqda. Kompetentli yondashuv tayanch tushuncha sifatida zamonaviy pedagogikaning ilmiy tushunchalari tarkibiga singib borish bosqichlarini o'tamoqda. Mazkur tushunchaning o'ziga xos jihati uning pedagogika fanida avval qo'llanib kelgan tushunchalar bilan o'zaro qiyoslashni taqozo etishidir. Ushbu tadqiqot davomida kompetensiyaviy yondashuv doirasiga kiradigan va u bilan o'zaro aloqador bo'lgan tushunchalarni izohlashga harakat qilinadi. Ular jumlasiga kompetensiya, kompetentlilik, kasbiy kompetentlik va pedagogik kompetentlik tushunchalari kiradi. Shu bilan birga, tadqiqot doirasida kompetentlilik va tayyorlik, shuningdek, kompetensiya hamda bilim, ko'nikma va malakalarning har biri yuzasidan ilmiy tahlil olib boriladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Kompetentli yondashuv yagona ta'lim jarayonini ta'minlashning konseptual asosi sifatida taqdim etiladi. Shu sababli u bugungi kunda ta'lim mazmunini yangilashni taqozo etmoqda. O'tgan asrning 90-yillaridayoq kompetentlilik tushunchasi, bir tomondan, yangi kashfiyotlar va ishlanmalarni muvofiqlashtirish imkonini berib, insonning bilish faoliyati va amaliy harakatlariga taalluqli ekanligi, ikkinchi tomondan esa har bir sinfda pedagogik vaziyat bilan bog'liq holda ta'limiy talablarni aniqlashga ko'maklashishi haqida N. S. Rozov tomonidan ta'kidlab o'tilgan.

Kompetensiyaviy yondashuv doirasida olib borilgan tadqiqotlar umumiy o'rta ta'lim maktablari davlat ta'lim standartlarini takomillashtirish masalalari bilan chambarchas bog'liq holda o'rganilmoqda. Ushbu yo'nalishda R. G. Safarova, M. M. Vahobov, Yu. M. Asadov hamda M. Pardayevalarning ilmiy tadqiqotlarini alohida ko'rsatib o'tish mumkin.

Ma'lumki, kompetentli yondashuv insonning ijtimoiy hayotga har tomonlama tayyorligi va tarbiyalanganligi bilan bir qatorda, shaxs sifatida shakllanishini ta'minlashda insonparvarlik xarakteriga ega. Insonparvarlik prinsipiga asoslangan shaxsga yo'naltirilgan ta'limning maqsadi o'quvchilarga muayyan sohada bilim, ko'nikma va malakalar majmuini taqdim etishdangina iborat bo'lmay, balki ularning dunyoqarashi, layoqati, kreativ faoliyati hamda mustaqil bilim olish ko'nikmalarini rivojlantirishni ham nazarda tutadi. Shu bilan birga, mazkur jarayon o'quvchilar ongiga insoniy qadriyatlarni singdirishga xizmat qiladi. Ushbu jihatlarning barchasi kompetentli yondashuvning o'ziga xos xususiyatlarini ifodalaydi.

Kompetentli yondashuvning tayanch darajalari ta'limning bevosita maqsadga yo'naltirilganligida namoyon bo'ladi. Kompetensiyada o'quvchilarning yuqori darajada umumlashgan ko'nikma va malakalari mujassamlashtadi. Ta'lim mazmuni esa to'rt komponentli model orqali oydinlashadi. Ular bilimlar, ko'nikmalar, ijodiy faoliyat tajribasi va qadriyatli munosabat tajribasidan iborat.

Mutaxassislar kompetentli yondashuv doirasida ikki tayanch tushunchani alohida ajratib ko'rsatadilar. Ular kompetensiya va kompetentlilik tushunchalaridir. Pedagogik nazariyada mazkur tushunchalarning mohiyatini aniqlashga alohida e'tibor qaratilmoqda. Kompetensiyalarning shakllanishi hamda ular orasidagi o'zaro munosabatlar bunga misol bo'la oladi. Olimlar orasida kompetensiyalarning tavsifiga doir yagona yondashuv mavjud emas. Ayrim mutaxassislar "kompetensiya" va "kompetentlilik" tushunchalari o'rtasida aniq chegara mavjud emas, deb hisoblaydilar. Bunday olimlar sirasiga V. S. Lednev, N. D. Nikandrov va M. V. Rijakovlarni kiritish mumkin. Aksariyat mutaxassislar esa ushbu tushunchalar orasidagi farqli jihatlarni ko'rsatib o'tganlar.

A. V. Xutorskoy o'z tadqiqotlarida mazkur farqlarni alohida ta'kidlab o'tadi. Uning fikricha, kompetensiya ta'limiy tayyorgarlikka qo'yilgan ijtimoiy talab sifatida baholanadi. Kompetentlilik esa muayyan kompetensiyani o'zlashtirish va egallashdan iborat faoliyat bo'lib, faoliyat predmetiga nisbatan shaxsiy munosabatni mujassamlashtiradi. A. V. Xutorskoyning ta'kidlashicha, kompetentlilik shaxsning sifati hisoblanadi va u insonning muayyan kompetensiyani egallashini taqozo etadi. Shu tariqa kompetensiya bilimlar, ko'nikmalar, malakalar

va faoliyat usullari majmui bo'lib, ta'lim mazmunining tarkibiy qismini tashkil etadi. Kompetensiya muayyan narsa va jarayonlarga nisbatan faoliyatni amalga oshirish uchun zarur hisoblanadi. Kompetensiya insonning muayyan sohada sifatli faoliyat ko'rsatishi uchun nihoyatda muhimdir.

I. A. Zimnyaya kompetensiyani muayyan ichki potensial, yangidan shakllangan yashirin ruhiy holat sifatida talqin etadi. U insonning kompetentligi doirasiga bilimlar, tasavvurlar va algoritmlarni kiritib, ularning faoliyat jarayonida ifodalanishini ta'kidlaydi.

"Kompetensiya" va "kompetentlilik" tushunchalarini o'zaro qiyoslash orqali ularni O'zbekiston ta'lim tizimiga xos bo'lgan "ta'lim jarayoniga qo'yilgan talablar", "ta'lim natijalarini baholash mezonlari" hamda "ta'lim darajalari" tushunchalari bilan tenglashtirish imkoniyatini izohlash mumkin. Shuni ta'kidlash lozimki, bitiruvchi sinf o'quvchilarining bilim, ko'nikma va malakalariga qo'yiladigan talablarni mujassamlashtirgan umumiy o'rta ta'limning davlat ta'lim standartlari kompetensiyalarni ifodalaydi. O'quvchilarning shaxsan erishgan aniq natijalari esa ularning kompetentlilik darajasini aks ettiradi.

Kompetentli yondashuvning insonparvarlikka xos jihatlarini tasdiqlagan holda aytish mumkinki, zamonaviy pedagogik paradigma doirasida shaxsga yo'naltirilgan pedagogik jarayonda o'quvchilarda tayanch hamda fanga oid kompetensiyalarni shakllantirishga qaratilgan tadqiqotlar pedagogika fani va ta'lim amaliyoti uchun alohida ahamiyat kasb etadi.

Mazkur muammoning dolzarbligini ta'kidlagan holda Ye. V. Bondarevskaya kompetensiyani shaxs tomonidan anglangan, inson tajribasiga singib ketgan hodisa sifatida baholab, uning shaxs bilimlari, ko'nikmalari va malakalari tizimida muhim o'rin egallashini ko'rsatib beradi.

Kompetentlilik ta'limning asosiy maqsadi sifatida namoyon bo'ladi va faoliyatning turli turlarini amalga oshirishga tayyorlikni ifodalaydi. Kompetensiya bilim, ko'nikma va malakalardan tubdan farq qilgan holda, ularni inkor etmaydi. Kompetensiya bilimlardan faoliyat turi haqida axborot berishi bilan emas, balki faoliyat turida bevosita namoyon bo'lishi bilan farqlanadi. Kompetensiya ko'nikmalardan turli vaziyatlarda turli-tuman topshiriqlarni hal etish imkoniyatiga egaligi bilan ajralib turadi. Malakalardan esa kompetensiya anglanganligi va avtomatlashtirilmaganligi bilan farqlanib, u o'quvchilarga nafaqat odatiy, balki nostandart vaziyatlarda ham aniq va mustaqil harakat qilish imkonini beradi. Bu holat bilim, ko'nikma va malakalarning mavqei ta'limning asosiy va oraliq maqsadlariga xizmat qilib, ko'zlangan natijaga erishish uchun zarur sharoit yaratishini ko'rsatadi.

Kompetentli yondashuv doirasida bilim, ko'nikma va malakalarning aniq darajasi ta'lim natijalari hamda uning ahamiyatli jihatlarini bilan uyg'unlashib, kompetensiyalar – layoqatlar majmuini hosil qiladi. Bu esa o'quvchilarga jamiyat hayotiga muvaffaqiyatli moslashish imkonini beradi. Kompetensiyaviy yondashuvda jarayon markaziga o'quvchi shaxsi qo'yiladi va rivojlanish vaziyatlarida uning roli yaqqol namoyon bo'ladi.

So'nggi yillarda chop etilayotgan ilmiy manbalarda bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalarni bir yo'la loyihalashtirish g'oyasi ilgari surilmoqda. Shu asosda bir qator yondashuvlarni ilgari surish imkoniyati mavjud.

Manbalar tahlili shuni ko'rsatadiki, hozirgi kunga qadar "kompetensiya" va "kompetentlik" tushunchalarini tavsiflovchi yagona yondashuv mavjud emas. Kompetensiyalarni tushunish va tavsiflash jarayonida kompetensiyaning ta'lim oluvchi shaxsiga taalluqliligi, bilim, ko'nikma va malakalarning mahsuli bo'lsa-da, ularning tarkibiy qismi emasligi haqidagi qarashlar ilgari surilmoqda.

Mazkur nuqtayi nazardan yondashilganda, kompetensiya ta'lim mazmunining tarkibiy qismi hisoblanadi. U davlat ta'lim standartlari, bitiruvchi sinf o'quvchilarining tayyorgarlik darajasiga qo'yiladigan talablar, shuningdek, bilim, ko'nikma va malakalar majmuini ifodalovchi, shaxsning tayyorgarligini ta'minlovchi va uning shaxsiy tajribasiga kirgan, ular uchun ahamiyatli bo'lgan me'yorlardan iborat. Kompetentlilik esa kompetensiyalarni egallash jarayonini ifodalab, o'quvchining bilim, ko'nikma va malakalarni o'zlashtirishga bo'lgan shaxsiy munosabati hamda ta'limning real darajasini o'z ichiga oladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqot jarayonida boshlang'ich sinf o'quvchilarida tayanch hayotiy kompetensiyalarni shakllantirish holatini aniqlash va baholash maqsadida turli ilmiy-pedagogik tadqiqot metodlaridan foydalanildi. Tadqiqot ma'lumotlari umumta'lim maktablarida tashkil etilgan ta'lim jarayonini bevosita kuzatish, pedagogik hujjatlar va o'quv dasturlarini tahlil qilish, shuningdek, o'qituvchilar faoliyatini o'rganish orqali olindi. O'quvchilarning tayanch hayotiy kompetensiyalarni egallash darajasini aniqlashda suhbat, so'rovnoma hamda amaliy mashg'ulotlar jarayonidagi faoliyat natijalari asosiy manba sifatida xizmat qildi. Olingan ma'lumotlar qiyosiy, tizimli va mantiqiy tahlil usullari yordamida qayta ishlanib, ular asosida kompetensiyalarning shakllanish darajasi hamda ta'lim jarayonining samaradorligi baholandi. Shuningdek, mavjud holat bilan kompetensiyaviy yondashuv asosida tashkil etilgan ta'lim jarayoni natijalari o'zaro taqqoslab tahlil qilindi. Tadqiqot natijalari asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarida tayanch hayotiy kompetensiyalarni shakllantirish jarayonini takomillashtirishga doir ilmiy xulosalar chiqarildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Pedagogika fanida alohida dolzarblik kasb etayotgan muammolardan biri o'quvchilarda tayanch hayotiy va fanga oid kompetensiyalarni hosil qilish jarayonini samarali tashkil etishning ilmiy asoslarini yaratishdan iboratdir. Tayanch hayotiy va fanga oid kompetensiyalarni egallash natijasida o'quvchilarning tayyorgarlik darajalari ta'minlanib, ularning ijtimoiy hayotga samarali moslashishlari uchun imkoniyat yaratiladi.

Umumiy o'rta ta'limning kompetensiyaviy yondashuvga asoslangan davlat ta'lim standartlari va o'quv dasturlarini tatbiq etish orqali bir qator masalalarga yechim topish taqozo etilmoqda. Jumladan:

- umumiy o'rta ta'lim tizimida qo'llanilayotgan davlat ta'lim standartlari va o'quv dasturlarida belgilangan talablar bilan boshlang'ich sinf o'quvchilarida mavjud bo'lgan kompetensiyalar o'rtasidagi bo'shliqni to'ldirish;
- boshlang'ich sinf o'quvchilariga taqdim etiladigan o'quv materiallarining ularda tayanch va fanga oid kompetensiyalarni hosil qilish imkoniyatlarini kengaytirish;
- boshlang'ich sinf o'quvchilarining har bir o'quv predmeti doirasida o'zlashtiradigan tayanch hamda fanga oid kompetensiyalarni shakllantirishga xizmat qiladigan didaktik vositalarni ularning yosh va psixofiziologik xususiyatlarini hisobga olgan holda tanlash;
- kompetensiyaviy yondashuvga asoslangan boshlang'ich ta'lim davlat ta'lim standartlarini ta'lim amaliyotiga tatbiq etish mexanizmlarini hamda ilmiy-metodik ta'minotni takomillashtirishga erishish kabilar.

Tadqiqot davomida yuqorida ko'rsatilgan bo'shliqlarni to'ldirish asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarida shakllantirilishi lozim bo'lgan to'rtta tayanch kompetensiya hayotiy kompetensiyalar sifatida talqin etildi. Shu asosda hayotiy kompetensiyalarni hosil qilishning didaktik tizimini takomillashtirish va uni sinovdan o'tkazishga harakat qilindi.

Tadqiqot maqsadiga erishish uchun dastlab kompetensiyaviy yondashuvga asoslangan ta'lim jarayonini tashkil etishga oid ilmiy yondashuvlar tahlil qilindi. Ta'limni kompetensiyaviy yondashuv asosida tashkil etish, uning sifati va samaradorligini ta'minlash masalalari xorijiy olimlar T. Kellaghan, Yu. G. Tatur, P. Santiago, D. Nushe, T. Radinger hamda C. Shewbridge tomonidan o'rganilgan.

I. A. Zimnyaya va Ye. Alikinalar o'z tadqiqotlarida "kompetensiya" hamda "kompetentlik" tushunchalarini tavsiflashga muvaffaq bo'lganlar. Yu. I. Vorotnitskiy va N. A. Alekseyev kabi mutaxassislar ham o'z ishlarida "kompetensiya" hamda "kompetentlik" masalasiga murojaat qilganlar. M. M. Potashkin va A. A. Ribakova tadqiqotlarida ham ta'lim mazmunini kompetensiyaviy yondashuv asosida tanlash bilan bog'liq masalalar o'rganilgan.

Yu. G. Taturning ta'kidlashicha, kompetensiyaviy yondashuv insonning muammolarni anglagan holda o'z imkoniyatlari doirasida kutilayotgan natijalarni tasavvur eta olishi va ularga erishish uchun amalga oshiriladigan harakatlarni baholay olishi, shuningdek, faoliyatni qiyinlashtirayotgan sabablarni hamda ularni bartaraf etish vosita va yo'llarini topish orqali muvaffaqiyatli ijodiy faoliyat yurita olish layoqatini ifodalaydi.

A. V. Xutorskiyning fikricha, kompetensiya o'quvchi uchun istiqboldagi faoliyatining aniq yo'nalishi hisoblanadi. Shu sababli o'quvchilarda kompetentli faoliyatning muayyan tarkibiy qismlari shakllantiriladi. Jumladan, dastlabki hisoblash ko'nikmalari, raqamlarni idrok etish, ularni o'zaro qo'shish va ayirish kabi faoliyatlar bunga misol bo'la oladi. O'quvchi kompetensiyalarni, birinchi navbatda, o'quv faoliyatini samarali amalga oshirish, ikkinchidan esa muvaffaqiyatli ijtimoiylashish, ya'ni istiqboldagi ijtimoiy faoliyatga tayyor bo'lish maqsadida egallaydi. Shu bois kompetensiyalar ijtimoiy-pedagogik xarakterga ega.

O'zbekistonlik mutaxassislar R. G. Safarova, S. T. Turg'unov va Yu. M. Asadovlarning kompetensiyalar, kompetensiyaviy yondashuv va kompetentlikka bag'ishlangan ilmiy ishlari mavjud. Boshlang'ich ta'lim jarayonida tayanch va fanga oid kompetensiyalarning tasnifi, ularni o'quvchilarga taqdim etish yo'nalishlari, kompetensiyaviy yondashuvga asoslangan o'quv dasturlari va darsliklarda mavzular hamda didaktik materiallarning strukturalashtirilishi R. G. Safarova va F. M. Qo'chqorova tadqiqotlarida o'rganilgan. Pedagogik jarayonlarni kompetensiyaviy yondashuv asosida tashkil etish masalalari S. T. Turg'unov va X. M. Tojiboyeva ishlarida, ta'lim sifati baholashda kompetensiyaviy yondashuvga asoslanish masalalari esa M. M. Vahobov tadqiqotlarida yoritilgan. O'quvchilarning kompetensiyalarini shakllantirishga yo'naltirilgan ta'lim texnologiyalari va ularni amaliyotga joriy etish masalalari Yu. M. Asadov hamda N. Sh. Turdiyevlarning ilmiy ishlarida tadqiq etilgan.

Yu. M. Asadovning ta'kidlashicha, o'quvchilarda shakllantiriladigan kompetensiyalar ta'lim-tarbiya maqsadlariga yo'naltirilgan turli xatti-harakatlarni bajarishga imkon beradigan nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, malakalar hamda shaxsiy fazilatlar yig'indisidan iboratdir.

Umumiy o'rta ta'lim tizimiga kompetensiyaviy yondashuvning joriy etilishi o'quv jarayoni oldiga yangi talablarni qo'yimoqda. Jumladan:

1. O'quv fanlari mazmuniga yangi ilmiy tushunchalar va axborotlarni kiritish, masalan, iqtisodiy bilimlar tizimiga tijorat, tadbirkorlik, marketing hamda biznes reja kabi tushunchalarni qo'shish;
2. O'quv jarayoniga o'quvchilarda kompetensiyalarni shakllantirishga xizmat qiladigan innovatsion usullar va strategiyalarni tatbiq etish.

O'qish, yozish va hisoblash ko'nikmalaridan farqli ravishda kompetensiyalarning mazmun-mohiyati fan asoslariga oid bilimlar hamda tayanch kompetensiyalarni egallash orqali o'quvchilarda tanqidiy fikrlash, o'zaro hamkorlikka kirisha olish va shaxslararo dialogga asoslangan muloqotni yo'lga qo'yish kabi faoliyat usullarini egallashda ham namoyon bo'ladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O'tkazilgan tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, boshlang'ich sinf o'quvchilarida tayanch hayotiy kompetensiyalarni shakllantirish zamonaviy ta'lim tizimining muhim va dolzarb vazifalaridan biri hisoblanadi. Mazkur kompetensiyalar o'quvchilarning nafaqat o'quv faoliyatida, balki kelgusidagi ijtimoiy hayotida ham muvaffaqiyatli faoliyat yuritishlari uchun zarur bo'lgan bilim, ko'nikma, malaka va shaxsiy sifatlarning uyg'un tizimini ifodalaydi. Kompetensiyaviy yondashuv asosida tashkil etilgan ta'lim jarayoni o'quvchilarda mustaqil fikrlash, tanqidiy tahlil qilish, kreativ yondashuv hamda ijtimoiy moslashuv ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Tadqiqot davomida aniqlanganki, tayanch hayotiy kompetensiyalarni shakllantirish jarayonida ta'lim mazmuni, o'qitish metodlari va didaktik vositalarning uzviy uyg'unligi muhim ahamiyat kasb etadi. Xususan, boshlang'ich ta'lim jarayonida kompetensiyaviy yondashuvga asoslangan o'quv dasturlarini joriy etish, dars jarayonida faol va interfaol metodlardan foydalanish, shuningdek, o'quvchilarning yosh va psixofiziologik xususiyatlarini hisobga olish yuqori samaradorlikni ta'minlaydi.

Yuqoridagi xulosalardan kelib chiqqan holda quyidagi takliflarni ilgari surish maqsadga muvofiqdir:

- boshlang'ich ta'lim o'qituvchilari uchun tayanch hayotiy kompetensiyalarni shakllantirishga yo'naltirilgan metodik tavsiyalarni ishlab chiqish va amaliyotga tatbiq etish;
- o'quv jarayoniga raqamli va innovatsion didaktik vositalarni keng joriy etish;
- shuningdek, kompetensiyaviy yondashuv asosida baholash tizimini takomillashtirish.

Mazkur takliflarning amalga oshirilishi boshlang'ich sinf o'quvchilarida tayanch hayotiy kompetensiyalarni samarali shakllantirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Urazova M.B., Eshpulatov Sh.N. Bo'lajak o'qituvchining loyihalash faoliyati. // Metodik qo'llanma. – T.: TDPU Rizografi, 2014.
2. Abdullayeva B. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchisining axborot kompetentligini rivojlantirishga yo'naltirilgan tayyor-garligini mazmuni / Boshlang'ich ta'limning dolzarb masalalari: muammo va yechimlar. Respublika ilmiy-amaliy anjuman materiallari. – Jizzax, 2019-yil – 6-b.
3. Ганиева, М. А., & Жумаева, Ш. Х. (2018). Формирование методов групповой работы с учащимися общеобразовательных школ. Вопросы науки и образования, (10 (22)), 149-151.
4. Maftuna, G. (2021). Effective ways to Use Triz (The Theory of Inventive Problem Solving) in Elementary School. Pindus Journal of Culture, Literature, and ELT, 9, 85-88.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №12

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.